

המהפכה הצרפתית

שיעור בהדרכת ד"ר עודד רבינוביץ'

יום ד', 12:15-13:45, גילמן 144
שעת קבלה: יום ד', 11:00–12:00, גילמן 377
דואר אלקטרוני: odedra@post.tau.ac.il

תיאור הקורס

עשר השנים של המהפכה הצרפתית, בין 1789 ל-1799, שינו את פניה של אירופה. במהלך המהפכה התעצבו המושגים הבסיסיים שהגדירו את החברה והפוליטיקה של אירופה בעת החדשה: זכויות האדם והאזרח, ביטול "חברת השדרות" (ובכלל זה מעמד המיוחס של האצולה והכנסייה הקתולית), ריבונות לאומית וחלוקת הספקטרום הפוליטי ל"ימין" ו-"שמאל". השיעור יעסוק בין השאר בנושאים הבאים: תנועת הנאורות ושינויים דתיים; מקורות המהפכה; השלב הליברלי של המהפכה; גברים, נשים ושוויון; הטרור; הדירקטוריון; סחר העבדים והמהפכה בהאיטי; מלחמה ושלום; פריז והפרובינציות.

מטלות והערכה

הקריאה במאמרים אמורה ללוות את ההרצאות, לעתים להרחיב את הנאמר בהן ולעתים להעמיק אותן. הציון בקורס ייקבע בבחינת סיום על תכני ההרצאות וחומרי הקריאה (שתי שאלות נושאות [עד שני עמודים, 20 נקודות x 2], 2 שאלות על חומר הקריאה [עמוד אחד, 15 נקודות x 2], ו-6 מונחים [5 נקודות x 6]).

מערך שיעור

א. מבוא: "המשטר הישן" (27 בפברואר)

[1] Peter R. Campbell, "Absolute Monarchy," in William Doyle (ed.), *The Oxford Handbook of the Ancien Régime* (Oxford: Oxford University Press, 2012), pp. 11–38.

קריאת רשות: ויליאם דויל, המהפכה הצרפתית, תרגמה אורית פרידלנד (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2016), פרק 1, עמ' 13–54.

ב. מקורות המהפכה: בין הנאורות למתחים חברתיים (6 במרץ)

[2] Sarah C. Maza, "The Diamond Necklace Affair Revisited (1785-1786): The Case of the Missing Queen," in Lynn Hunt (ed.), *Eroticism and the Body Politic* (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1991), pp. 63–89.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 2, עמ' 55–75.

ג. ממשבר המונארכיה לנפילת הבסטילייה (13 במרץ)

[3] William H. Sewell, "Historical Events as Transformations of Structures: Inventing Revolution at the Bastille," *Theory and Society* 25 (1996): 841–881.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 3, עמ' 76–94.

ד. העקרונות של 1789 (20 במרץ)

[4] Colin Jones, *The Great Nation: France from Louis XV to Napoleon* (London: Penguin, 2003), chapter 9, pp. 395–422.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרקים 4 ו-5, עמ' 95–119, 120–142.

ה. התחדשותה של המונארכיה החוקתית (27 במרץ)

[5] Ted W. Margadant, "The Rhetoric of Contention: Conflicts between Towns during the French Revolution," *French Historical Studies* 16 (1989), pp. 284–308.

ו. התפרקותו של הקונצנוס המהפכני (3 באפריל)

[6] Colin Jones, *Great Nation*, chapter 9, pp. 422–448.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 6, עמ' 143–164.

ז. מלחמה נגד אירופה והמהפכה הרפובליקנית (10 באפריל)

[7] Colin Jones, *Great Nation*, chapter 10, pp. 449–475.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 8, עמ' 179–200.

ח. משפטו של המלך ומבנה הפוליטיקה המהפכנית (1 במאי)

[8] Lynn Hunt, "Hercules and the Radical Image in the French Revolution," *Representations* 1 (1983): 95–117.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 9, עמ' 201–222.

ט. הפדרליזם וראשית הטרור (15 במאי)

[9] Bill Edmonds, "'Federalism' and Urban Revolt in France in 1793," *Journal of Modern History* 55 (1983): 22–53.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 10, עמ' 223–248.

י. לבחור צדדים בימים סוערים (22 במאי)

[10] Colin Jones, *Great Nation*, chapter 10, pp. 476–506.

יא. צרפת של An II ו"הטרור הגדול" (29 במאי)

[11] Marisa Linton, "'The Tartuffes of Patriotism': Fears of Conspiracy in the Political Language of Revolutionary Government, France 1793-1794," in Barry Coward and Julian Swann (eds), *Conspiracies and Conspiracy Theory in Early Modern Europe: From the Waldensians to the French Revolution* (Aldershot: Ashgate, 2004), pp. 235–254.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 11, עמ' 249–272.

יב. תרמידור, הדירקטוריון, ובעיית ייצוב המהפכה (5 ביוני)

[12] Suzanne Desan, "Reconstituting the Social after the Terror: Family, Property and the Law in Popular Politics," *Past and Present* 164 (1999): 81–121.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרקים 12 ו-14, עמ' 273–295, 317–338.

יג. סוף המהפכה ועלייתו של נפוליאון (12 ביוני)

[13] Ronald Schechter, "Gothic Thermidor: The *Bal des victimes*, the Fantastic, and the Production of Historical Knowledge in Post-Terror France," *Representations* 61 (1998): 78–94.

קריאת רשות: דויל, המהפכה הצרפתית, פרק 16, עמ' 366–386.